
Taksering av fugleliv ved Strand Havn

Osen Kommune

Juni 2019

Aqua Kompetanse AS
P525.062019

Aqua Kompetanse AS
Org. nr. 982 226 163
Havbruksparken
Storlavika 7 - 7770 Flatanger
www.aqua-kompetanse.no

Tittel

Taksering av fugleliv ved Strand Havn

Forfatter

Fredrik Staven

Oppdragsgiver

Osen Kommune

Kontaktperson

Roar Leirset

Prosjektleder Aqua Kompetanse AS

Fredrik Staven

Dato

17.06.2019

Rapportnummer

P525.062019

Oppsummering

Aqua Kompetanse AS har gjennomført fugletaksering i Strand havn, i Osen kommune, 7. mai og 11. juni 2019. Det ble artsbestemt og registrert antall fugl fra Sandviksberget i nord til bløtbunnsområdet sør for Strand havn. Området ble delt inn i tre areal definert som Strand havn «Nord», «Midt» og «Sør» avmerket i kartet som henholdsvis grønt, blått og rødt område (Figur 1). Totalt ble det registrert 21 arter, henholdsvis 19 arter den 7. mai, og 13 arter den 11. juni. Av 21 arter var 3 klassifisert som rødlistet hvorav alle tilhørte kategori «Nært truet» (fiskemåke, bergirisk og stær). Det ble observert 109 individer den 7. mai og 78 individer den 11. juni. De fem artene som utgjorde høyest antall var fiskemåke, svartbak, gråmåke, tjeld og bergirisk. Det ble registrert en måkekoloni sørvest for moloen i Strand havn med 30 hekkende fiskemåker, fire hekkende svartbak og to hekkende gråmåker. Bløtbunnsområdet sør for havna ble hyppig brukt til næringsøk av tjeld, fiskemåke, gråmåke, gråhegre og kråke samt trekkende grågås. Det ble også observert næringsøkende oter og rastende gråsel i samme bløtbunnsområdet. Rødlistet bergirisk ble observert hekkende i havneområdet. Det ble også observert hekkende tjeld, med egg, i havna. Trekkende laksand ble observert både i havna og nord for Strand havn ved Sandviksberget.

Innhold

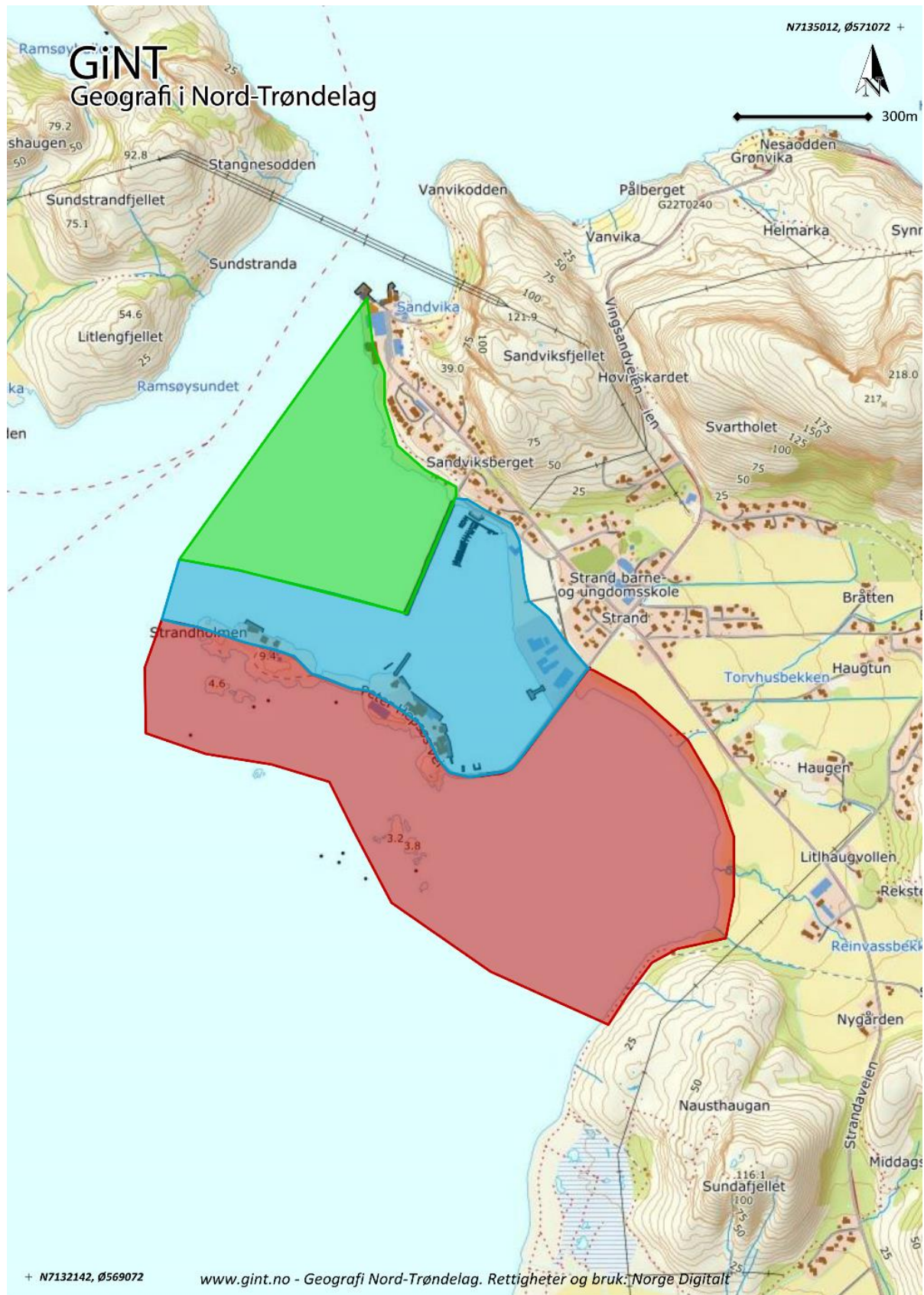
INNLEDNING	4
MATERIAL OG METODE	4
RESULTAT	6
STRAND HAVN NORD	6
ARTSLISTE	6
STRAND HAVN MIDT	6
ARTSLISTE	6
STRAND HAVN SØR	7
ARTSLISTE	7
FELTDATA	8
REFERANSER	8
VEDLEGG	8
I - BILDER STRAND HAVN NORD	8
II - BILDER STRAND HAVN MIDT	9
III - BILDER STRAND HAVN SØR	11

Innledning

Aqua Kompetanse AS har på bestilling fra Osen kommune gjennomført fugletaksering ved Strand havn i Osen kommune våren 2019 som en del av en helhetlig konsekvensutredning tilknyttet naturmangfold. Området har ikke tidligere blitt kartlagt for fugleliv, og det var ønskelig at det i forkant av planlagte mekaniske inngrep ble gjennomført kartlegging av trekkfugl, hekkende fugl og næringsøkende fugl som benytter havneområdet. Per i dag grenser moloen på sørsiden av havna mot et svært viktig bløtbunnsområde. Bløtbunnsområder utgjør et betydningsfullt næringsgrunnlag for flere fuglearter, spesielt vadere og sjøfugl, og er en av flere naturtyper som har fått redusert sin utbredelse på grunn av menneskelige inngrep (Miljødirektoratet, 2018). I området utenfor havna ligger flere skjær og holmer som potensielt kan huse kolonier av sjøfugl som videre benytter området til næringsøk. Det var derfor ønskelig å gjennomføre fugletaksering i mai-juni når flest arter er inne i hekkeperioden eller på trekk videre nordover langs norskekysten.

Material og Metode

Metodikk var basert på NINAs *Takseringsmanual for måker, terner, skarv, teist, ærfugl og grågås* (Follestad & Lorentsen, 2011). Feltpersonell har gjennomført følgende kurs: *BID901 Fuglers utseende Western Palearctic* og *BID901 Fuglers lyder nasjonalt – Norge*. Feltundersøkelsen ble gjennomført 7. mai og 11. juni 2019. Ved begge anledninger ble taksering startet 05:00 og avsluttet 11:00. Fugleliv ble taksert ved hjelp av fotografering med telelinse og observasjon med kikkert. Områdene Strand havn, Sandviksberget og bløtbunnsområde sør for havna ble kartlagt til fots. For å unngå forstyrrelser i hekkolonier sørvest utenfor havna, ble dette området taksert på avstand (>350m). Området ble delt inn i tre avgrensinger basert på topografi og lett gjenkjennelige landemerker. Området Strand havn «Nord» (grønt areal i Figur 1) startet fra industribyggene nord ved Sandviksberget og strakte seg sørover til molo i Strand havn og videre vestover ut mot Ramsøysundet. Området Strand havn «Midt» var avgrenset på innsiden av molo i nord og sør og grenset langs veien ut til Strandholmen (blått areal i Figur 1). Området Strand havn «Sør» utgjorde bløtbunnsområdet og strandsonen sør for moloen, inkludert holmene sørvest for moloen (rødt areal i Figur 1).

Figur 1. Strand havn i Osen kommune. Markerte områder for taksering av fugleliv var grønt for Strand havn nord, blått for Strand havn midt og rødt for Strand havn sør. Fugletaksering ble gjennomført 7. mai og 11. juni 2019. Kilde: www.gint.no

Resultat

Totalt ble det registrert 21 arter, henholdsvis 19 arter den 7. mai, og 13 arter den 11. juni. Av 21 arter var 3 klassifisert som rødlistet hvorav alle tilhørte kategori «Nært truet» (fiskemåke, bergirisk og stær). Det ble observert 109 individer den 7. mai og 78 individer den 11. juni. De fem artene som utgjorde høyest antall var fiskemåke, svartbak, gråmåke, tjeld og bergirisk (Tabell 1, 2 og 3). Det ble registrert en måkekoloni sørvest for moloen i Strand havn med 30 hekkende fiskemåker, fire hekkende svartbak og to hekkende gråmåker. Bløtbunnsområdet sør for havna ble hyppig brukt til næringssøk av tjeld, fiskemåke, gråmåke, gråhegre og kråke samt trekkende grågås. Det ble også observert næringssøkende oter og rastende gråsel i samme bløtbunnsområdet. Rødlistet bergirisk ble observert hekkende i havneområdet. Det ble også observert hekkende tjeld, med egg, i havna. Trekkende laksand ble observert både i havna og nord for Strand havn ved Sandviksberget.

Strand havn nord

Artsliste

Tabell 1. Artsliste for taksert fugleliv ved Strand havn nord 2019. Taksering ble gjennomført 7. mai og 11. juni. Takseringer basert på kategorier i Norsk Rødliste 2015 for fugler (Aves) tilhørte (LC) «ikke truet». Antall observasjoner er oppført uavhengig av alder og kjønn og er totaltelling for gitte område gjennomført mellom 05:00 og 11:00. Alle observasjoner er dokumentert med fotografering med unntak av sang/spill. Aktivitet forkortet «OIHPB» betyr «Observasjoner I Hekketid, Passende Biotop».

Art	Vitenskapelig navn	Dato	Tid	Aktivitet	Kategori	Antall
Bokfink	<i>Fringilla coelebs</i>	07.05.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	07.05.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	07.05.2019	Morgen	Overflygende	LC	1
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	07.05.2019	Morgen	Næringssøkende	LC	6
Rødstrupe	<i>Erithacus rubecula</i>	07.05.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	07.05.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Svarttrost	<i>Turdus merula</i>	07.05.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Linerle	<i>Motacilla alba</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	LC	2
Skjære	<i>Pica pica</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	LC	2
Kråke	<i>Corvus cornix</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	LC	2

Strand havn midt

Artsliste

Tabell 2. Artsliste for taksert fugleliv ved Strand havn midt 2019. Taksering ble gjennomført 7. mai og 11. juni. Takseringer basert på kategorier i Norsk Rødliste 2015 for fugler (Aves) tilhørte (LC) «livskraftig» og NT «nært truet». Antall observasjoner er oppført uavhengig av alder og kjønn og er totaltelling for gitte område gjennomført mellom 05:00 og 11:00. Alle observasjoner er dokumentert med fotografering med unntak av sang/spill. Aktivitet forkortet «OIHPB» betyr «Observasjoner I Hekketid, Passende Biotop».

Art	Vitenskapelig navn	Dato	Tid	Aktivitet	Kategori	Antall
Bergirisk	<i>Carduelis flavirostris</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	NT	6
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	NT	7

Gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	07.05.2019	Morgen	Næringssøkende	LC	2
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	LC	7
Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	LC	2
Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	07.05.2019	Morgen	Overflygende	LC	1
Kråke	<i>Corvus cornix</i>	07.05.2019	Morgen	Næringssøkende	LC	3
Laksand	<i>Mergus merganser</i>	07.05.2019	Morgen	Næringssøkende	LC	2
Linerle	<i>Motacilla alba</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	LC	3
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	07.05.2019	Morgen	Overflygende	NT	4
Svartbak	<i>Larus marinus</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	LC	6
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	LC	2
Bergirisk	<i>Carduelis flavirostris</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	NT	3
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	NT	5
Kråke	<i>Corvus cornix</i>	11.06.2019	Morgen	Næringssøkende	LC	2
Linerle	<i>Motacilla alba</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	LC	2
Svartbak	<i>Larus marinus</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	LC	4
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	LC	1
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	11.06.2019	Morgen	Egg	LC	2

Strand havn sør

Artsliste

Tabell 3. Artsliste for taksert fugleliv ved Strand havn sør 2019. Taksering ble gjennomført 7. mai og 11. juni. Takseringer basert på kategorier i Norsk Rødliste 2015 for fugler (Aves) tilhørte (LC) «livskraftig» og NT «nært truet». Antall observasjoner er oppført uavhengig av alder og kjønn og er totaltelling for gitte område gjennomført mellom 05:00 og 11:00. Alle observasjoner er dokumentert med fotografering med unntak av sang/spill. Aktivitet forkortet «OIHPB» betyr «Observasjoner I Hekketid, Passende Biotop».

Art	Vitenskapelig navn	Dato	Tid	Aktivitet	Kategori	Antall
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	NT	30
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	07.05.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Grågås	<i>Anser anser</i>	07.05.2019	Morgen	Næringssøkende	LC	5
Gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	07.05.2019	Morgen	Næringssøkende	LC	2
Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	LC	2
Kråke	<i>Corvus cornix</i>	07.05.2019	Morgen	Næringssøkende	LC	2
Rødstrupe	<i>Erithacus rubecula</i>	07.05.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	07.05.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Svartbak	<i>Larus marinus</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	LC	2
Svarttrost	<i>Turdus merula</i>	07.05.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	07.05.2019	Morgen	OIHPB	LC	5
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	NT	37
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	11.06.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	11.06.2019	Morgen	Næringssøkende	LC	2
Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	LC	1
Kråke	<i>Corvus cornix</i>	11.06.2019	Morgen	Næringssøkende	LC	1

Rødstrupe	<i>Erithacus rubecula</i>	11.06.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	11.06.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Svartbak	<i>Larus marinus</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	LC	2
Svarttrost	<i>Turdus merula</i>	11.06.2019	Morgen	Sang/Spill	LC	1
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	LC	4
Skjærpiplerke	<i>Anthus petrosus</i>	11.06.2019	Morgen	OIHPB	LC	2

Feltdata

Under begge fugletakseringer, 7. mai og 11. juni, var det vindstille, skyfritt og 10-15 °C. Tidevann varierte mellom datoene, med lavvann den 7. mai og høyvann 11. juni. Det ble ikke registret støykilder som kunne ha påvirket selve takseringen.

Referanser

Follestad, A. & Lorentsen, S.-H. (2011) Takseringsmanual for måker, terner, skarv, teist, ærfugl og grågås. NINA Rapport 716: 28 pp. Norsk institutt for naturforskning, Trondheim.

Miljødirektoratet (2019) Naturtyper. Miljødirektoratet, Oslo. [Tilgjengelig online] www.miljøstatus.no

Vedlegg

I - Bilder Strand havn nord

Vedlegg I Bilde I. Trekkende laksand observer næringsøkende 5. juni 2019.

Vedlegg I Bilde II. Hekkende linerle observert 7. mai og 11. juni 2019.

II - Bilder Strand havn midt

Vedlegg II Bilde I. Bergirisk observert 7. mai og 11. juni 2019 i Strand havn.

Vedlegg II Bilde II. Trekkende laksand observert næringsøkende i Strand havn 7. mai 2019.

Vedlegg II Bilde III. Fiskemåke næringsøkende i Strand havn 11. juni 2019.

III - Bilder Strand havn sør

Vedlegg III Bilde I. Trekkende grågås observert næringsøkende i bløtbunnsområde 7. mai 2019.

Vedlegg III Bilde II. Næringsøkende fiskemåke observert 7. mai og 11. juni 2019.

Vedlegg III Bilde III. Måkekoloni sørvest for Strand havn observert 7. mai og 11. juni 2019.

Vedlegg III Bilde IV. Næringssøkende tjeld i bløtbunnsområdet observert 5. mai 2019.

Vedlegg III Bilde V. Fiskemåke observert i måkekoloni sørvest for Strand havn 11. juni 2019.

Vedlegg III Bilde VI. Gråhegre observert næringssøkende i bløtbunnsområdet 7. mai 2019.

Vedlegg III Bilde VII. Rastende gråsel observert i bløtbunnsområdet 7. mai 2019.

Vedlegg III Bilde VIII. Næringssøkende oter observert i bløtbunnsområdet 11. juni 2019.